

SODBA SODIŠ?A (tretji senat)

z dne 19. septembra 2013(*)

„Prosto gibanje oseb – Državljanstvo Unije – Direktiva 2004/38/ES – Pravica do prebivanja za ve? kot tri mesece – ?len 7(1)(b) – Oseba, ki nima ve? statusa delavca – Imetnik starostne pokojnine – Pogoj zadostnih sredstev, da oseba ne postane breme ‚sistema socialne pomo?i‘ v državi ?lanici gostiteljici – Prošnja za posebno denarno dajatev, za katero se ne pla?ujejo prispevki – Varstveni dodatek k starostni pokojnini – Uredba (ES) št. 883/2004 – ?lena 3(3) in 70 – Pristojnost države ?lanice prebivališ?a – Pogoji za dodelitev – Pravica do zakonitega prebivanja na nacionalnem ozemlju – Skladnost s pravom Unije“

V zadevi C?140/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odlo?be na podlagi ?lena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (Avstrija) z odlo?bo z dne 14. februarja 2012, ki je prispela na Sodiš?e 19. marca 2012, v postopku

Pensionsversicherungsanstalt

proti

Peter Brey,

SODIŠ?E (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, E. Jarašičnas, A. Ó Caoimh (poro?evalec), sodniki, C. Toader, sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. marca 2013,

ob upoštevanju stališ?, ki so jih predložili:

- za P. Brea C. Rappold, odvetnik,
- za avstrijsko vlado G. Hesse, agent,
- za nemško vlado T. Henze in J. Möller, agenta,
- za Irsko E. Creedon, agentka, skupaj z A. Collinsom, SC, in G. Gilmore, BL,
- za grško vlado M. Tassopoulou, agentka,
- za nizozemsko vlado M. Noort in C. Wissels, agentki,
- za švedsko vlado A. Falk in H. Karlsson, agentki,

- za vlado Združenega kraljestva C. Murrell in J. Coppel, agenta,
- za Evropsko komisijo V. Kreuzschatz in C. Tufvesson, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. maja 2013

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7(1)(b) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med P. Breyem in Pensionsversicherungsanstalt, ki je nastal, ker je Pensionsversicherungsanstalt zavrnil predlog P. Brea, da se mu kot dopolnilo k nemški starostni pokojnini odobri varstveni dodatek (*Ausgleichzulage*), ki ga določa avstrijska zakonodaja.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2004/38

3 V uvodnih izjavah 10, 16, 20 in 21 Direktive 2004/38 je navedeno:

„(10) [...] osebe, ki uresničujejo svojo pravico do prebivanja, vseeno ne bi smele postati nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici v začetnem obdobju prebivanja. Zato bi morala biti pravica do prebivanja za državljane Unije in njihove družinske člane za obdobja, daljša od treh mesecev, zavezana pogojem.

[...]

(16) Dokler upravičenci pravice do prebivanja ne postanejo nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, ti ne bi smeli biti izgnani. Zato ukrep izгона ne bi smel biti samodejna posledica uveljavljanja sistema socialne pomoči. Država članica gostiteljica bi morala preučiti, ali gre v posameznem primeru za začasne težave, in upoštevati trajanje prebivanja, osebne okoliščine ter znesek dodeljene pomoči, da bi ugotovila, ali je upravičenec postal nesorazmerno breme njenega sistema socialne pomoči, in da bi v tem primeru sprožila njegov izgon. V nobenem primeru se ne bi smel sprejeti ukrep izгона proti delavcem, samozaposlenim osebam ali iskalcem zaposlitve, kakor jih opredeljuje Sodišče, razen zaradi javnega reda ali javne varnosti.

[...]

(20) V skladu s prepovedjo diskriminacije na podlagi državljanstva bi morali biti vsi državljani Unije in njihovi družinski člani, ki prebivajo v državi članici, v skladu s to direktivo in v tej državi članici, deležni enake obravnave kot državljani na področjih, zajetih v Pogodbi, ob upoštevanju posebnih določb, ki so izrecno predvidene v Pogodbi in sekundarni zakonodaji.

(21) Vendar bi bilo treba prepustiti državi članici gostiteljici, da odloči, ali bo dodelila socialno pomoč drugim državljanom Unije kot tistim, ki so delavci ali samozaposlene osebe ali ki ohranijo ta status, ali njihovim družinskim članom za prve tri mesece prebivanja ali za daljše obdobje v primeru iskalcev zaposlitve ali pomoč za vzdrževanje v času študija, vključno s poklicnim usposabljanjem, pred pridobitvijo pravice do stalnega prebivališča.“

4 Člen 7 z naslovom Pravica do prebivanja za več kot tri mesece v odstavku 1, točka (b), določa:

„Vsi državljani Unije imajo pravico prebivati na ozemlju druge države članice v obdobju, daljšem od treh mesecev, če:

[...]

(b) imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med njihovim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici in če imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici“.

5 Člen 8 Direktive 2004/38 z naslovom Upravne formalnosti za državljane Unije določa:

„1 Brez vpliva na člen 5(5) lahko država članica gostiteljica za obdobja prebivanja, daljša od treh mesecev, zahteva od državljanov Unije, da se prijavijo pri ustreznih organih.

2. Rok za prijavo ne sme biti krajši od treh mesecev od datuma prihoda. Potrdilo o prijavi se izda takoj; v njem se navedeta ime in naslov osebe, ki se prijavlja[,], ter datum prijave. Neizpolnitev zahteve glede prijave se lahko kaznuje s sorazmernimi in nediskriminatornimi sankcijami.

3. Za izdajo potrdila o prijavi lahko države članice zahtevajo samo:

[...]

– da državljani Unije, za katere velja točka (b) člena 7(1), predložijo veljavno osebno izkaznico ali potni list in predložijo dokazilo o izpolnjevanju pogojev, ki so tam določeni;

[...]

4. Države članice ne smejo določiti določene zneska, ki po njihovem predstavlja ‚zadostna sredstva‘, ampak morajo upoštevati osebne razmere zadevne osebe. V vseh primerih ta znesek ne sme biti višji od mejnega zneska, izpod katerega državljani države članice gostiteljice postanejo upravičeni do socialne pomoči ali, kjer se to merilo ne uporablja, ne sme biti višji od najnižje pokojnine iz socialnega zavarovanja, ki jo država članica gostiteljica izplačuje.

[...].“

6 Člen 14 Direktive 2004/38 z naslovom Ohranitev pravice do prebivanja določa:

„[...]

2. Državljan Unije in njihovi družinski člani imajo pravico do prebivanja, predvideno v členih 7,

12 in 13, dokler izpolnjujejo pogoje določene v teh členih.

V posebnih primerih, v katerih obstaja utemeljen dvom, ali državljan Unije ali njegovi/njeni družinski člani izpolnjujejo pogoje, navedene v členih 7, 12 in 13, lahko države članice preverijo, če so ti pogoji izpolnjeni. To preverjanje se ne izvaja sistematično.

3. Ukrep izгона ne sme samodejno [biti] posledica uveljavljanja sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici s strani državljan Unije ali njegovih ali njenih družinskih članov.

[...]"

7 Člen 24 te direktive z naslovom Enako obravnavanje določa:

„1. Ob upoštevanju posebnih določb, ki so izrecno predvidene v Pogodbi in sekundarni zakonodaji, bi morali vsi državljani Unije, ki na podlagi te direktive prebivajo na ozemlju države članice gostiteljice, uživati enako obravnavanje kot državljani te države članice v okviru Pogodbe. Uživanje te pravice se razširi na družinske člane, ki niso državljani države članice in ki imajo pravico do prebivanja ali do stalnega prebivanja.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 država članica gostiteljica ni dolžna podeliti pravice do socialne pomoči v prvih treh mesecih prebivanja ali, kjer ustreza, v daljšem obdobju, predvidenem v členu 14(4)(b), niti ni dolžna, pred pridobitvijo pravice do stalnega prebivališča, dodeliti pomoči za vzdrževanje v času študija, vključno s poklicnim usposabljanjem, ki obsega študentske pomoči ali študentska posojila, drugim osebam, razen delavcem, samozaposlenim osebam, osebam, ki ohranijo takšen status[,] in članom njihovih družin.

[...]"

Uredba (ES) št. 883/2004

8 Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), ki je 1. maja 2010 nadomestila Uredbo (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 3) (v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71).

9 Uredba št. 883/2004, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 1244/2010 z dne 9. decembra 2010 (UL L 338, str. 35, v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004), v členu 1 z naslovom Opredelitve pojmov določa:

„V tej uredbi:

[...]

(j) ‚stalno prebivališče‘ pomeni kraj, v katerem oseba običajno prebiva;

[...]"

10 Člen 3 te uredbe z naslovom Stvarna veljavnost določa:

„1. Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

[...]

(d) dajatve za starost;

[...]

2. Če v Prilogi XI ni določeno drugače, se ta uredba uporablja za splošne in posebne sisteme socialne varnosti, na podlagi plačevanja prispevkov ali brez njih, in za sisteme, ki se nanašajo na obveznosti delodajalca ali ladjarja.

3. Ta uredba se uporablja tudi za posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo [...] prispevki, iz člena 70.

[...]

5. Ta uredba se ne uporablja za:

(a) socialno in zdravstveno pomoč ali;

[...]“

11 Člen 4 navedene uredbe z naslovom Enako obravnavanje določa:

„Če v tej uredbi ni določeno drugače, imajo osebe, za katere se uporablja ta uredba, enake pravice in obveznosti po zakonodaji vsake države članice, kot državljani te države članice.“

12 Člen 70 te uredbe določa:

„1. Ta člen se uporablja za tiste posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, ki se dodelijo po zakonodaji, ki ima zaradi osebne veljavnosti, ciljev in/ali pogojev za upravičenost značilnosti zakonodaje s področja socialne varnosti iz člena 3(1) in socialni pomoči.

2. V tem poglavju ‚posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki‘ pomenijo dajatve, ki:

(a) so namenjene zagotavljanju:

(i) dodatnega, nadomestnega ali pomožnega zavarovanja tveganj, ki so zajeta v področju socialne varnosti iz člena 3(1), in ob upoštevanju ekonomskih in socialnih razmer v zadevni državi članici osebam zagotavljajo minimalni dohodek;

ii) samo posebnega varstva invalidov, tesno povezanega s socialnim okoljem osebe v zadevni državi članici;

in

(b) se financirajo izključno iz obveznega obdavčenja, ki je namenjeno kritju splošne javne porabe in torej pogoji za dodelitev in izračun dajatev niso odvisni od kakršnega koli prispevka upravičenca. Vendar pa se dajatve, ki se kot dodatek dodelijo k dajatvi, za katero se plačujejo prispevki, samo zaradi tega ne štejejo za dajatve, za katere se plačujejo prispevki;

in

(c) tiste, ki so navedene v Prilogi X.

3. ?len 7 in druga poglavja tega naslova se ne uporabljajo za dajatve iz odstavka 2 tega ?lena.

4. Dajatve iz odstavka 2 se dodeljujejo izklju?no v dr?zavi ?lanici, v kateri oseba stalno prebiva, v skladu z njeno zakonodajo. Te dajatve dodeljuje nosilec v kraju stalnega prebivališ?a na svoje stroške.“

13 V Prilogi X k Uredbi št. 883/2004 z naslovom Posebne denarne dajatve, za katere se ne pla?ujejo prispevki je glede Republike Avstrije navedeno: „Nadomestni [varstveni] dodatek (Zvezni zakon o splošnem socialnem zavarovanju z dne 9. septembra 1955 (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, BGBl., št. 189/1955 [...]).“

Avstrijsko pravo

14 ?len 292(1) splošnega zakona o ureditvi socialnih zavarovanj (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, BGBl. 189/1955), kakor je bil 1. januarja 2011 spremenjen z zakonom o prora?unu iz leta 2011 (Budgetbegleitgesetz 2011, BGBl. št. 111/2011, v nadaljevanju: ASVG), dolo?a, da ima upokojenec, ?e je njegova starostna pokojnina skupaj z neto dohodki iz drugih virov in vsemi drugimi zneski, ki jih je treba upoštevati, nižja od dolo?enega praga, pravico do varstvenega dodatka v znesku, ki je enak razliki med dolo?enim pragom in osebnimi prihodki, ?e obi?ajno in zakonito prebiva v Avstriji.

15 Zakon o nastanitvi in prebivanju (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz), kakor je bil spremenjen z zakonom o prora?unu iz leta 2011 (v nadaljevanju: NAG), med drugim dolo?a:

„?len 51(1) Dr?javljani [Evropskega gospodarskega prostora (EGP)] so v skladu z direktivo o prostem gibanju upravi?eni do prebivanja ve? kot tri mesece, ?e:

[...]

2. imajo zase in za svoje dr?zinske ?lane dovolj sredstev in celovito zdravstveno zavarovanje, tako da jim med njihovim prebivanjem ne bo treba zaprositi za dajatve socialne pomo?i ali varstveni dodatek, ali

[...]

Potrdilo o prijavi

?len 53(1) Dr?javljani EGP, ki imajo pravico do prebivanja na podlagi prava Unije (?lena 51 in 52), morajo – ?e na zveznem ozemlju prebivajo ve? kot tri mesece – to prijaviti pristojnim organom v štirih mesecih od vstopa v dr?zavo. ?e so izpolnjeni pogoji (?len 51 ali 52), mora prisojni organ na zahtevo izdati potrdilo o prijavi.

(2) Za dokaz pravice do prebivanja na podlagi prava Unije je treba predlo?iti veljavno osebno izkaznico ali potni list in ta dokazila:

[...]

2. v skladu s ?lenom 51(1), to?ka 2: dokazila o zadostnih sredstvih in celovitem zavarovalnem kritju za primer bolezni;

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

16 P. Brey in njegova žena, oba nemška državljana, sta marca 2011 zapustila Nemčijo in se preselila v Avstrijo. P. Brey prejema v Nemčiji invalidsko pokojnino v znesku 862,74 EUR mesečno in dodatek za pomoč in postrežbo v znesku 225 EUR mesečno. Par nima drugih dohodkov ali premoženja. Žena P. Brea je v Nemčiji prejela osnovno dajatev, ki pa se zaradi njene preselitve v Avstrijo od 1. aprila 2011 ne izplačuje več. Najemnina za stanovanje v Avstriji, v katerem par stanuje, je 532,29 EUR mesečno.

17 Pensionsversicherungsanstalt je predlog P. Brea, naj se mu s 1. aprilom 2011 dodeli varstveni dodatek, zavrnil z odločbo z dne 2. marca 2011 z utemeljitvijo, da P. Brey zaradi nizke pokojnine nima dovolj sredstev, da bi lahko zakonito prebival v Avstriji.

18 Bezirkshauptmannschaft Deutschlandsberg (okrajni upravni organ v Deutschlandsbergu) je 22. marca 2011 P. Breyu in njegovi ženi v skladu z NAG izdal potrdilo, da sta prijavljena kot državljana EGP.

19 P. Brey je vložil tožbo zoper odločbo z dne 2. marca 2011. Oberlandesgericht Graz je s sodbo z dne 6. oktobra 2011 potrdilo sodbo, s katero je prvostopenjsko sodišče Landesgericht für Zivilsachen Graz to odločbo spremenilo tako, da mora Pensionsversicherungsanstalt P. Breyu od 1. aprila 2011 izplačevati varstveni dodatek v znesku 326,82 EUR mesečno.

20 Pensionsversicherungsanstalt je zoper to sodbo vložilo revizijski zahtevek pri Oberster Gerichtshof.

21 To sodišče v predložitveni odločbi opozarja, da je Sodišče v sodbi z dne 29. aprila 2004 v zadevi Skalka (C-160/02, Recueil, str. I-5613) varstveni dodatek opredelilo kot „posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki“ v smislu člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71 (postal člen 70 Uredbe št. 883/2004), ker je z njim dopolnjena starostna ali invalidska pokojnina in ima glede na to, da prejemniku z nezadostno starostno pokojnino zagotavlja eksistenčni minimum, naravo socialne pomoči.

22 Predložitveno sodišče meni, da se v sporu, ki ga obravnava, postavlja vprašanje, ali je pojem „socialna pomoč“ iz zakonodaje Unije na področju pravice do prebivanja enak tistemu iz zakonodaje Unije na področju socialne varnosti.

23 Čeprav je bilo ugotovljeno, da ima ta pojem na obeh področjih enak pomen, to sodišče meni, da varstvenega dodatka ni mogoče šteti za dajatev socialne pomoči v smislu Direktive 2004/38, ker se nanaša na socialno varnost in spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004. Zato naj pravica do varstvenega dodatka ne bi bila pomembna za pravico do prebivanja.

24 Vendar navedeno sodišče meni, da ima lahko pojem „socialna pomoč“ tudi poseben pomen na podlagi ciljev, ki jih uresničuje Direktiva 2004/38, namen katere je med drugim prepričati, da bi bile osebe, ki niso prispevale k financiranju sistemov socialne varnosti države članice gostiteljice, preveliko breme za njen proračun. S tega stališa naj bi bilo treba ta pojem v okviru zakonodaje na področju pravice do prebivanja razlagati tako, da zajema osnovne dajatve države, ki se financirajo iz splošnih davčnih virov in do katerih imajo pravico vsi prebivalci ne glede na to, ali temeljijo na pravici ali dejanski potrebi in ali so povezane z določenimi tveganji socialne varnosti. V tem primeru bi bilo treba varstveni dodatek šteti za dajatev socialne pomoči v smislu Direktive 2004/38.

25 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno

odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba varstveni dodatek šteti za ‚dajatev socialne pomoči‘ v smislu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38 [...]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Obseg vprašanja

26 Predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba člen 7(1)(b) Direktive 2004/38 razlagati tako, da pojem „socialna pomoč“ v smislu tega člena zajema dajatev, kot je varstveni dodatek iz člena 292(1) ASVG.

27 To vprašanje je postavljeno v okviru spora, v katerem so pristojni avstrijski organi zavrnilo dodelitev te dajatve državljanu druge države članice, P. Breyu, z obrazložitvijo, da kljub temu, da mu je bilo izdano potrdilo o prijavi, ni bilo mogoče šteti, da „zakonito prebiva“ v Avstriji v smislu člena 292(1) ASVG, ker se v Avstriji za pravico do prebivanja več kot tri mesece v skladu s členom 51 NAG zahteva, da ima zainteresirana oseba zase in za svoje družinske člane med drugim „dovolj sredstev [...], tako da ji med [njenim] prebivanjem ne bo treba zaprositi za dajatev socialne pomoči ali varstveni dodatek“.

28 Ni sporno, da je namen člena 51 NAG prenesti v avstrijsko zakonodajo člen 7(1)(b) Direktive 2004/38, v skladu s katerim imajo vsi državljani Unije pravico prebivati na ozemlju druge države članice v obdobju, daljšem od treh mesecev, če imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med svojim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici.

29 Iz tega izhaja, čeprav pravica do prebivanja P. Brea ni neposredno predmet spora o glavni stvari, ki se sicer nanaša izključno na dodelitev varstvenega dodatka, pa nacionalno pravo samo vzpostavlja neposredno povezavo med pogoji za upravičenosti do te dajatve in pogoji za upravičenost do zakonitega prebivanja v Avstriji, daljšega od treh mesecev. Pogoj za dodelitev varstvenega dodatka je namreč, da zainteresirana oseba izpolnjuje pogoje za pridobitev take pravice do prebivanja. V zvezi s tem je iz pojasnil predložitvenega sodišča razvidno, da je v skladu s pripravljalnimi dokumenti, ki se nanašajo na spremembo člena 51(1), točka 2, NAG, ki velja od 1. januarja 2011, namen te določbe, da se z izrecno omembo varstvenega dodatka državljanu druge države članice odslej prepereči, da bi lahko na podlagi prava Unije užival pravico do prebivanja v Avstriji, če med bivanjem zaprosi za dodelitev varstvenega dodatka.

30 V teh okoliščinah je spor o glavni stvari očitno odvisen od vprašanja, ali lahko država članica izključi dodelitev varstvenega dodatka državljanom drugih držav članic, ker ti tako kot P. Brey, čeprav jim je bilo izdano potrdilo o prijavi, ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja na nacionalnem ozemlju, daljšega od treh mesecev, saj mora imeti zainteresirana oseba za uživanje take pravice dovolj sredstev, tako da ji med drugim ni treba zaprositi za varstveni dodatek. Naravno te dajatve, o kateri se sprašuje predložitveno sodišče, je treba torej obravnavati v okviru presoje tega vprašanja.

31 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, uvedenega s členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, naloga Sodišča dati nacionalnemu sodišču koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. V tem smislu mora Sodišče, če je treba, preoblikovati postavljena vprašanja (glej zlasti sodbi z dne 8. marca 2007 v zadevi Campina, C-45/06, ZOdl., str. I-2089, točka 30, in z dne 14. oktobra 2010 v zadevi Fuß, C-243/09, ZOdl., str. I-9849, točka 39).

32 Postavljeno vprašanje je treba torej preoblikovati tako, da predložitveno sodišče z njim v bistvu sprašuje, ali je treba pravo Unije ali natančneje določbe Direktive 2004/38 razlagati tako, da nasprotujejo ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki izključuje dodelitev dajatve, kot je varstveni dodatek iz člena 292(1) ASVG, delovno neaktivnemu državljanu druge države članice, ker ta, čeprav mu je bilo izdano potrdilo o prijavi, ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja na ozemlju prve države članice, daljšega od treh mesecev, ker je pogoj za pridobitev take pravice, da ima ta državljan dovolj sredstev, da mu za navedeno dajatev ni treba zaprositi.

Pravica delovno neaktivnega državljana Unije do dajatve, kot je ta iz postopka v glavni stvari, v državi članici gostiteljici

33 Najprej je treba spomniti, da je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Skalka presodilo, da varstveni dodatek iz člena 292(1) ASVG spada na področje uporabe Uredbe št. 1408/71 in torej pomeni „posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki“, v smislu člena 4(2a) te uredbe v povezavi z njeno prilogo IIa. To dajatev v skladu s členom 10a(1) navedene uredbe dodeljujejo izključno pristojni organi države članice stalnega prebivališča, ki jih navedena dajatev v skladu z zakonodajo te države članice tudi bremeni.

34 Sodišče je v točki 26 zgoraj navedene sodbe Skalka v zvezi s tem presodilo, da je avstrijski varstveni dodatek „posebna dajatev“, ker dopolnjuje starostno ali invalidsko pokojnino, da je socialna pomoč, ker je namenjen zagotavljanju življenjskega minimuma upravičencu, če ta nima zadostne pokojnine, ter da je njegova dodelitev odvisna od objektivnih meril, določenih z zakonom.

35 Sodišče je v točkah 29 in 30 te sodbe presodilo tudi, da je bilo treba šteti, da je ta varstveni dodatek „dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki“, ker stroške začasno nosi socialni organ, ki mu te stroške nato v celoti povrne zadevna dežela, ki znesek, potreben za financiranje dajatve, prejme iz zveznega proračuna, in ker vplačila zavarovancev nikakor niso povezana s tem financiranjem.

36 Ni sporno, da upoštevne določbe Uredbe št. 883/2004, torej člena 3(3) in 70 te direktive ter Priloga X k njej, ki se nanašajo na „posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo [...] prispevki“, teh ugotovitev ne morejo spremeniti.

37 Evropska komisija meni, da je iz teh določb razvidno, da pogoj, da mora imeti zainteresirana oseba za pridobitev varstvenega dodatka pravico do zakonitega prebivanja v državi članici, daljšega od treh mesecev, ni v skladu s pravom Unije. Vse osebe, kot je P. Brey, ki kot upokojenci, ki niso zaposleni ali samozaposleni, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 883/2004, naj bi namreč v skladu s členom 70(4) te uredbe imele pravico, da v državi članici stalnega prebivališča prejemajo posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki. Stalno prebivališče osebe je v skladu s členom 1(j) navedene uredbe kraj, v katerem ta oseba „običajno prebiva“, kar se nanaša na državo, v kateri zadevne osebe običajno prebivajo in imajo tudi običajno središče svojih interesov. Iz tega naj bi izhajalo, da pogoj zakonitega prebivanja iz člena 292(1) ASVG v povezavi s členom 51(1) NAG pomeni posredno diskriminacijo glede na člen 4 Uredbe št. 883/2004, ker se nanaša zgolj na državljane Unije, ki niso Avstrijci.

38 Najprej je torej treba ugotoviti, ali lahko država članica dodelitev dajatve, ki spada na področje uporabe Uredbe št. 883/2004, državljanu druge države članice pogojuje s tem, da ta državljan izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja več kot tri mesece. Zgolj v primeru pritrdilnega odgovora na to vprašanje je treba ugotoviti, ali je lahko pogoj za tako pravico do prebivanja, da mora imeti zainteresirana oseba dovolj sredstev, da ji ni treba zaprositi

za to dajatev.

Zahteva za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja ve? kot tri mesece

39 Poudariti je treba, da ?len 70(4) Uredbe št. 883/2004, na katerega se sklicuje Komisija, dolo?a „kolizijsko pravilo“, katerega namen v zvezi s posebnimi denarnimi dajatvami, za katere se ne pla?ujejo prispevki, je dolo?iti zakonodajo, ki se uporabi, in nosilca, ki izpla?a dajatve, dolo?ene v tej zakonodaji.

40 Ta dolo?ba tako ni namenjena le temu, da se prepre?ijo hkratna uporaba ve? nacionalnih zakonodaj in zapleti, ki jih ta lahko povzro?i, temve? tudi temu, da se zagotovi, da osebe, za katere velja Uredba št. 883/2004, ne ostanejo brez zaš?ite na podro?ju socialne varnosti, ker ni zakonodaje, ki bi jo zanje lahko uporabili (glej po analogiji sodbi z dne 11. junija 1998 v zadevi Kuusijärvi, C?275/96, Recueil, str. I?3419, to?ka 28, in z dne 21. februarja 2013 v zadevi Dumont de Chassart, C?619/11, to?ka 38).

41 Vendar pa namen navedene dolo?be ni dolo?iti vsebinske pogoje upravi?enosti do posebnih denarnih dajatev, za katere se ne pla?ujejo prispevki. Te pogoje na?eloma dolo?i vsaka država ?lanica s svojo zakonodajo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Dumont de Chassart, to?ka 39 in navedena sodna praksa).

42 Iz ?lena 70(4) Uredbe št. 883/2004 v povezavi z njenim ?lenom 1(j) torej ni mogo?e sklepati, da zakonodaja Unije nasprotuje nacionalni dolo?bi, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki za pridobitev pravice do posebne denarne dajatve, za katero se ne pla?ujejo prispevki, zahteva, da so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja v zadevni državi ?lanici.

43 Uredba št. 883/2004 namre? ne dolo?a skupnega sistema socialnega varstva, temve? dopuš?a razli?ne nacionalne sisteme socialnega varstva in je namenjena zgolj njihovi uskladitvi. Tako dopuš?a razli?ne sisteme, ki ustvarjajo razli?ne terjatve do razli?nih nosilcev, do katerih je prejemnik neposredno upravi?en na podlagi zgolj notranjega prava ali pa notranjega prava, ki se po potrebi dopolnjuje s pravom Unije (sodba z dne 3. aprila 2008 v zadevi Chuck, C?331/06, ZOdl., str. I?1957, to?ka 27, in zgoraj navedena sodba Dumont de Chassart, to?ka 40).

44 Iz sodne prakse Sodiš?a je razvidno, da na?eloma ni? ne nasprotuje temu, da se zahteva, da morajo biti za dodelitev socialnih dajatev delovno neaktivnim državljanom Unije izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja v državi ?lanici gostiteljici (glej v tem smislu sodbe z dne 12. maja 1998 v zadevi Martínez Sala, C?85/96, Recueil, str. I?2691, to?ke od 61 do 63; z dne 20. septembra 2001 v zadevi Grzelczyk, C?184/99, Recueil, str. I?6193, to?ki 32 in 33; z dne 7. septembra 2004 v zadevi Trojani, C?456/02, ZOdl., str. I?7573, to?ki 42 in 43; z dne 15. marca 2005 v zadevi Bidar, C?209/03, ZOdl., str. I?2119, to?ka 37; in z dne 18. novembra 2008 v zadevi Förster, C?158/07, ZOdl., str. I?8507, to?ka 39).

45 Iz tega sledi, da so pogoji, dolo?eni za dodelitev take pravice do prebivanja, kot so ti v postopku v glavni stvari, v skladu s katerim mora imeti oseba zadostna sredstva, da ji ni treba zaprositi za varstveni dodatek, sami po sebi v skladu s pravom Unije.

Zahteva, da mora imeti oseba zadostna sredstva, da ji ni treba zaprositi za varstveni dodatek

46 Spomniti je treba, da pravica državljanov države ?lanice, da prebivajo na ozemlju druge države ?lanice, ne da bi tam opravljali delo kot zaposlene ali samozaposlene osebe, ni brezpogojna. V skladu s ?lenom 21(1) PDEU se namre? pravica bivanja na ozemlju držav ?lanic vsem državljanom Unije prizna le ob upoštevanju omejitev ter pogojev, dolo?enih s Pogodbo in ukrepi, ki so bili sprejeti za njeno uveljavitev (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Trojani,

to?ki 31 in 32; in sodbi z dne 19. oktobra 2004 v zadevi Zhu in Chen, C?200/02, ZOdl., str. l?9925, to?ka 26, ter z dne 11. decembra 2007 v zadevi Eind, C?291/05, ZOdl., str. l?10719, to?ka 28).

47 Iz ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38 je razvidno, da lahko države ?lanice med temi omejitvami in pogoji dolo?ijo, da morajo državljani drugih držav ?lanic, ki želijo pridobiti pravico do prebivanja na njihovem ozemlju za obdobje, daljše od treh mesecev, ne da bi opravljali poklic, imeti zase in za svoje družinske ?lane celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi ?lanici gostiteljici in dovolj sredstev, da med bivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomo?i v tej državi (glej v tem smislu sodbo z dne 23. februarja 2010 v zadevi Teixeira, C?480/08, ZOdl., str. l?1107, to?ka 42).

48 Komisija druga?e kot vse vlade, ki so predložile pisna stališ?a, trdi, da varstvenega dodatka ni mogo?e šteti za dajatev „socialne pomo?i“ v smislu ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38, ker je posebna denarna dajatev, za katero se ne pla?ujejo prispevki in ki spada na podro?je uporabe Uredbe št. 883/2004. Poleg tega naj bi iz obrazložitvenega memoranduma k tej direktivi (Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih ?lanov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav ?lanic (COM(2001) 257 final)) izhajalo, da so dajatve „socialne pomo?i“, navedene v tej dolo?bi, dajatve, ki z Uredbo št. 883/2004 trenutno niso zajete. Ta razlaga naj bi bila podprta z dejstvom, da v skladu s tem obrazložitvenim memorandumom socialna pomo? v smislu Direktive 2004/38 vklju?uje brezpla?no zdravstveno pomo?, ki je na podlagi ?lena 3(5) Uredbe št. 883/2004 izrecno izklju?ena s podro?ja uporabe te uredbe.

49 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da iz zahteve po enotni uporabi prava Unije in iz na?ela enakosti izhaja, da je treba besedilo dolo?be tega prava, ki pri opredelitvi svojega smisla in obsega ne napotuje posebej na pravo držav ?lanic, obi?ajno razlagati samostojno in enotno v celotni Uniji, in sicer ob upoštevanju okvira, v katerega je dolo?ba umeš?ena, ter zastavljenega cilja (glej zlasti sodbi z dne 14. februarja 2012 v zadevi Flachglas Torgau, C?204/09, to?ka 37, in z dne 11. aprila 2013 v zadevi Edwards in Pallikaropoulos, C?260/11, to?ka 29).

50 Kot je razvidno že iz to?k od 33 do 36 te sodbe, dajatev, kot je varstveni dodatek, spada na podro?je uporabe Uredbe št. 883/2004. Vendar taka okoliš?ina sama po sebi ne more biti odlo?ilna za razlago dolo?b Direktive 2004/38. Kot so namre? navedle vse vlade, ki so predložile pisna stališ?a, Uredba št. 883/2004 uresni?uje druga?ne cilje kot ta direktiva.

51 V zvezi s tem je treba spomniti, da dolo?be Uredbe št. 883/2004 skušajo cilj iz ?lena 48 PDEU uresni?iti s preprenjevanjem negativnih u?inkov, ki bi jih lahko imelo izvajanje pravice do prostega gibanja delavcev na prejemanje dajatve iz socialne varnosti, ki jih uživajo delavci in njihove družine (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Chuck, to?ka 32).

52 Ta uredba za doseganje tega cilja z nekaterimi izjemami dolo?a na?elo izpla?evanja denarnih dajatev, ki spadajo na podro?je njene uporabe, v državo ?lanico gostiteljico z odstopom od pravil glede stalnega prebivališ?a na podlagi njenega ?lena 7 (glej v tem smislu sodbo z dne 4. novembra 1997 v zadevi Snares, C?20/96, Recueil, str. l?6057, to?ki 39 in 40).

53 V nasprotju s tem je namen Direktive 2004/38 poleg olajšanja in krepitve uresni?evanja temeljne in individualne pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav ?lanic, ki je s Pogodbo neposredno podeljena vsakemu državljanu Unije (glej sodbe z dne 25. julija 2008 v zadevi Metock in drugi, C?127/08, ZOdl., str. l?6241, to?ki 82 in 59; z dne 7. oktobra 2010 v zadevi Lassal, C?162/09, ZOdl., str. l?9217, to?ka 30; in z dne 5. maja 2011 v zadevi McCarthy, C?434/09, ZOdl., str. l?3375, to?ka 28), tudi, kot je razvidno iz njenega ?lena 1(a), dolo?iti pogoje za izvajanje te pravice (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo McCarthy, to?ka 33, in sodbo z dne 21. decembra 2011 v združenih zadevah Ziolkowski in Szeja, C?424/10 in C?425/10, ZOdl.,

str. I?14035, to?ki 36 in 40), med katerimi je glede prebivanja v obdobju, daljšem od treh mesecev, pogoj, naveden v ?lenu 7(1)(b) te direktive, da morajo imeti državljani Unije, ki nimajo ali nimajo ve? statusa delavca, dovolj sredstev.

54 Natan?neje je iz uvodne izjave 10 Direktive 2004/38 razvidno, da je namen tega pogoja med drugim prepre?iti, da bi te osebe postale nesorazmerno breme za sistem socialne pomo?i v državi ?lanici gostiteljici (zgoraj navedena sodba Ziolkowski in Szeja, to?ka 40).

55 Tak pogoj izhaja iz tega, da se izvrševanje pravice do prebivanja državljanov Unije lahko podredi legitimnim interesom držav ?lanic, v obravnavanem primeru torej zaš?iti njihovih javnih financ (glej po analogiji sodbo z dne 17. septembra 2002 v zadevi Baumbast in R, C?413/99, Recueil, str. I?7091, to?ka 90; zgoraj navedeno sodbo Zhu in Chen, to?ka 32; in sodbo z dne 23. marca 2006 v zadevi Komisija proti Belgiji, C?408/03, ZOdl., str. I?2647, to?ki 37 in 41).

56 S tega stališ?a ?len 24(2) Direktive 2004/38 dolo?a odstopanje od na?ela enakega obravnavanja, ki ga uživajo državljani Evropske unije, ki niso delavci, samozaposlene osebe, osebe, ki ohranijo tak status, in ?lani njihovih družin, ki prebivajo na ozemlju države ?lanice gostiteljice, s tem, da državi ?lanici gostiteljici omogo?a, da ne dodeli dajatve socialne pomo?i med drugim v prvih treh mesecih prebivanja (glej sodbo z dne 4. junija 2009 v združenih zadevah Vatsouras in Koupatantze, C?22/08 in C?23/08, ZOdl., str. I?4585, to?ki 34 in 35).

57 Iz tega je razvidno, da ?eprav je namen Uredbe št. 883/2004 zagotoviti državljanom Unije, ki so uveljavili pravico do prostega gibanja delavcev, da obdržijo pravico do nekaterih dajatev socialne varnosti, ki jih podeljuje njihova država izvora, pa Direktiva 2004/38 državi ?lanici gostiteljici omogo?a, da za državljane Unije, ki nimajo ali nimajo ve? statusa delavca, dolo?i legitimne omejitve pri dodeljevanju socialnih dajatev, da te osebe ne bi postale nesorazmerno breme za sistem socialne pomo?i v tej državi ?lanici.

58 V teh okoliš?inah pojma „sistem socialne pomo?i“ iz ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38 v nasprotju s trditvami Komisije ni mogo?e zožiti na dajatve socialne pomo?i, ki na podlagi ?lena 3(5)(a) Uredbe št. 883/2004 ne spadajo na podro?je uporabe te uredbe.

59 Kot je poudarilo ve? vlad, ki so predložile stališ?a, bi nasprotna razlaga pomenila neupravi?ene razlike v obravnavi držav ?lanic glede na podrobna pravila njihovih nacionalnih sistemov socialne varnosti, ker sta zna?aj „posebne“ dajatve, kot je ta v glavni stvari, in njena vklju?itev na podro?je uporabe Uredbe št. 883/2004 odvisna med drugim od tega, ali dodelitev te dajatve po nacionalnem pravu temelji na objektivnih merilih ali izklju?no na potrebi zainteresirane osebe.

60 Iz tega sledi, da se pojem „sistem socialne pomo?i“ v smislu ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38 ne dolo?i na podlagi formalnih kriterijev, ampak na podlagi cilja, ki ga uresni?uje ta dolo?ba, kot je poudarjeno v to?kah od 53 do 57 te sodbe (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Vatsouras in Koupatantze, to?ki 41 in 42, in sodbo z dne 24. aprila 2012 v zadevi Kamberaj, C?571/10, to?ke od 90 do 92).

61 Navedeni pojem je zato treba razlagati tako, da se sklicuje na vse sisteme pomoči javnih organov, ne glede na nacionalno, regionalno ali lokalno raven, za katere lahko zaprosi posameznik, ki nima zadostnih sredstev za kritje svojih osnovnih potreb ali osnovnih potreb svojih družinskih članov in za katerega torej obstaja tveganje, da bo med prebivanjem postal breme za javne finance države članice gostiteljice, ki bi lahko vplivalo na celotno raven pomoči, ki jih ta država članica lahko dodeli (glej v tem smislu zgoraj navedene sodbe Bidar, točka 56; Eind, točka 29, in Förster, točka 48, po analogiji sodbo z dne 4. marca 2010 v zadevi Chakroun, C-578/08, ZOdl., str. I-1839, točka 46, in zgoraj navedeno sodbo Kamberaj, točka 91).

62 Glede varstvenega dodatka iz postopka v glavni stvari je iz točk 33 do 36 te sodbe razvidno, da je tako dajatev mogoče šteti za „sistem socialne pomoči“ zadevne države članice. Kot je Sodišče presodilo v točkah 29 in 30 zgoraj navedene sodbe Skalka, se ta dajatev, ki je namenjena zagotavljanju življenjskega minimuma upravičencu, če ta nima zadostne pokojnine, namreč v celoti financira iz javnih sredstev brez kakršnih koli prispevkov zavarovancev.

63 Iz tega sledi, da je to, da bi delovno neaktiven državljani druge države članice zaradi nizke pokojnine lahko bil upravičen do take dajatve, lahko znamenje, da nima dovolj sredstev, da ne bi postal nesorazmerno breme za sistem socialne pomoči v tej državi članici v smislu člena 7(1)(b) Direktive 2004/38 (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Trojani, točki 35 in 36).

64 Vendar pristojni nacionalni organi tega ne morejo ugotoviti, ne da bi opravili celovito presojo bremena, ki bi ga dodelitev te dajatve konkretno pomenila za celotni nacionalni sistem socialne pomoči, ob upoštevanju posamičnih okoliščin, ki zaznamujejo položaj zainteresirane osebe.

65 Na prvem mestu je treba namreč poudariti, da Direktiva 2004/38 nikakor ne izključuje vsakršne možnosti, da se v državi članici gostiteljici državljanom drugih držav članic dodelijo socialne dajatve (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Grzelczyk, točka 39).

66 Nasprotno, v več določbah te direktive je natančno določeno, da se jim take dajatve lahko dodelijo. Kot je pravilno poudarila Komisija, je celo iz besedila člena 24(2) te direktive razvidno, da država članica gostiteljica zgolj med prvimi tremi meseci bivanja z odstopom od načela enakega obravnavanja, določena v odstavku 1 tega člena, ni dolžna dodeliti pravice do dajatve socialne pomoči državljanom Unije, ki nimajo ali nimajo več statusa delavca. Poleg tega člen 14(3) navedene direktive določa, da državljani Unije ali njegovi družinski člani, če uveljavljajo socialno pomoč, ne smejo biti avtomatično izgnani.

67 Na drugem mestu je treba poudariti, da prvi stavek odstavka 4 člena 8 Direktive 2004/38 izrecno določa, da države članice ne smejo določiti fiksnega zneska, ki po njihovem pomeni zadostna sredstva, ampak morajo upoštevati osebne razmere zadevne osebe. Poleg tega na podlagi drugega stavka navedenega odstavka 4 člena 8 znesek zadostnih sredstev ne sme biti višji od mejnega zneska, pod katerim državljani države članice gostiteljice postanejo upravičeni do socialne pomoči, ali, če se to merilo ne uporablja, od najnižje pokojnine iz socialnega zavarovanja, ki jo država članica gostiteljica izplačuje.

68 Iz tega je razvidno, da čeprav države članice lahko neki znesek določijo kot referenčni znesek, ne morejo določiti minimalnega zneska dohodka, pod mejo katerega bi se ne glede na presojo konkretnih okoliščin vsake zainteresirane osebe štelo, da ta oseba nima dovolj sredstev (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Chakroun, točka 48).

69 Poleg tega je iz uvodne izjave 16 Direktive 2004/38 razvidno, da mora država članica gostiteljica, zato da bi pred sprejetjem ukrepa izгона ugotovila, ali upravičenec do dajatve socialne pomoči pomeni nesorazmerno breme za njen sistem socialne pomoči, preučiti, ali ima

zainteresirana oseba za?asne težave, ter upoštevati trajanje bivanja, osebne okoliš?ine in znesek pomo?i, ki mu je bila dodeljena.

70 Na tretjem mestu je treba nazadnje poudariti, da je glede na to, da je pravica do prostega gibanja kot temeljno na?elo prava Unije splošno pravilo, treba pogoje iz ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38 razlagati ozko (glej po analogiji zgoraj navedeni sodbi Kamberaj, to?ka 86, in Chakroun, to?ka 43) in ob spoštovanju omejitev, ki jih dolo?ata pravo Unije in na?elo sorazmernosti (glej zgoraj navedene sodbe Baumbast in R, to?ka 91; Zhu in Chen, to?ka 32, in Komisija proti Belgiji, to?ka 39).

71 Poleg tega države ?lanice diskrecijske pravice, ki jim je priznana, ne smejo uporabiti tako, da bi posegale v cilj Direktive 2004/38, ki je med drugim olajšati in okrepiti izvrševanja temeljne pravice državljanov Unije do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav ?lanic, ali v njen polni u?inek (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Chakroun, to?ki 43 in 47).

72 ?len 7(1)(b) Direktive 2004/38, kakor se ga razlaga ob upoštevanju njene uvodne izjave 10, s tem, da za pravico do prebivanja ve? kot tri mesece dolo?a pogoj, da zainteresirana oseba ne postane „nesorazmerno“ breme za „sistem“ socialne pomo?i države ?lanice gostiteljice, torej implicira, da lahko pristojni nacionalni organi ob upoštevanju vseh okoliš?in in na?ela sorazmernosti presodijo, ali dodelitev socialne dajatve lahko pomeni breme za vse sisteme pomo?i države ?lanice. Direktiva 2004/83 tako priznava neko stopnjo finan?ne solidarnosti državljanov države ?lanice gostiteljice z državljani drugih držav ?lanic, zlasti ?e so težave, na katere naletijo upravi?enci do pravice do prebivanja, za?asne (glej po analogiji zgoraj navedene sodbe Grzelczyk, to?ka 44; Bidar, to?ka 56, in Förster, to?ka 48).

73 Kot je razvidno iz to?ke 74 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, se nemška razli?ica ?lena 7(1)(b) Direktive 2004/38 druga?e kot ve?ina drugih jezikovnih razli?ic te dolo?be sicer res ne nanaša na tak „sistem“.

74 Vendar se v skladu z ustaljeno sodno prakso formulacija dolo?be prava Unije, ki se uporablja v eni od jezikovnih razli?ic, ne more uporabljati kot edina podlaga za razlago te dolo?be oziroma glede tega ne more imeti prednosti pred drugimi jezikovnimi razli?icami. Tak pristop namre? ne bi bil združljiv z zahtevo po enotni uporabi prava Unije. ?e se med jezikovnimi razli?icami pojavijo razlike, je zadevno dolo?bo treba razlagati glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je (glej sodbi z dne 27. marca 1990 v zadevi Cricket St Thomas, C?372/88, Recueil, str. I?1345, to?ki 18 in 19, in z dne 12. novembra 1998 v zadevi Institute of the Motor Industry, C?149/97, Recueil, str. I?7053, to?ka 16).

75 Iz to?k od 64 do 72 te sodbe je razvidno, da zgolj to, da je državljan države ?lanice upravi?en do dajatve socialne pomo?i, ne more zadoš?ati kot dokaz, da nesorazmerno bremeni sistem socialne pomo?i države ?lanice gostiteljice.

76 Glede ureditve v postopku v glavni stvari je iz pojasnil, ki jih je na obravnavi podala avstrijska vlada, razvidno, da ?eprav je znesek varstvenega dodatka odvisen od finan?nega položaja zainteresirane osebe ob upoštevanju referen?nega zneska, dolo?enega za dodelitev tega dodatka, že to, da delovno neaktiven državljan druge države ?lanice zaprosi za ta dodatek, zadoš?a, da je iz upravi?enosti do tega dodatka izklju?en, ne glede na trajanje bivanja, znesek navedene dajatve in trajanje obdobja, v katerem se izpla?uje, ter torej breme, ki ga ta dajatev pomeni za vse sisteme socialne pomo?i v tej državi.

77 Ugotoviti je treba, da taka samodejna izklju?itev, ki jo opravi država ?lanica gostiteljica, delovno neaktivnih državljanov drugih držav ?lanic iz upravi?enosti do neke socialne dajatve tudi po treh mesecih prebivanja, navedenih v ?lenu 24(2) Direktive 2004/38, pristojnim organom

države članice gostiteljice ne omogoča, da se so sredstva zainteresirane osebe nižja od referenčna zneska za dodelitev take dajatve, v skladu z zahtevami, ki izhajajo med drugim iz členov 7(1)(b) in 8(4) te direktive in iz načela sorazmernosti, opravijo celovito presojo bremena, ki naj bi ga dodelitev te dajatve konkretno prinesla za celotni nacionalni sistem socialne pomoči ob upoštevanju posamičnih okoliščin položaja zainteresirane osebe.

78 Natančneje, v zadevi, kot je ta v postopku v glavni stvari, je pomembno, da lahko pristojni organi države članice gostiteljice pri obravnavi predloga delovno neaktivnega državljan Unije, ki je v takem položaju kot P. Brey, upoštevajo med drugim višino in rednost njegovih dohodkov, dejstvo, da so mu navedeni organi na podlagi teh dohodkov izdali potrdilo o prijavi, ter trajanje obdobja, za katero se mu zaprosena dajatev lahko dodeli. Poleg tega je za natančnejšo presojo teže bremena takega izplačila za nacionalni sistem socialne pomoči lahko pomembno, da se, kot je Komisija navedla na obravnavi, ugotovi delež upravičencev do te dajatve, ki imajo status državljan Unije in so upravičeni do starostne pokojnine v drugi državi članici.

79 V obravnavanem primeru mora predložitveno sodišče, ki je edino pristojno za presojo dejanskega stanja, med drugim ob upoštevanju teh elementov ugotoviti, ali lahko dodelitev dajatve, kot je varstveni dodatek, osebi, ki je v takem položaju kot P. Brey, pomeni nesorazmerno breme za nacionalni sistem socialne pomoči.

80 Glede na navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba pravo Unije, kot med drugim izhaja iz členov 7(1)(b), 8(4) ter 24(1) in (2) Direktive 2004/38, razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki tudi za obdobje po prvih treh mesecih prebivanja vedno in samodejno izključuje dodelitev dajatve, kot je varstveni dodatek iz člena 292(1) ASVG, delovno neaktivnemu državljanu druge države članice, ker ta, čeprav mu je bilo izdano potrdilo o prijavi, ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja na ozemlju prve države članice, daljšega od treh mesecev, ker je pogoj za pridobitev take pravice, da ima ta državljan dovolj sredstev, da mu za navedeno dajatev ni treba zaprositi.

Stroški

81 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališev Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Pravo Unije, kot med drugim izhaja iz členov 7(1)(b), 8(4) ter 24(1) in (2) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC, je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki tudi za obdobje po prvih treh mesecih prebivanja vedno in samodejno izključuje dodelitev dajatve, kot je varstveni dodatek iz člena 292(1) splošnega zakona o ureditvi socialnih zavarovanj (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz), kakor je bil 1. januarja 2011 spremenjen z zakonom o proračunu iz leta 2011 (Budgetbegleitgesetz 2011), delovno neaktivnemu državljanu druge države članice, ker ta, čeprav mu je bilo izdano potrdilo o prijavi, ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do zakonitega prebivanja na ozemlju prve države članice, daljšega od treh mesecev, ker je pogoj za pridobitev take pravice, da ima ta državljan dovolj sredstev, da mu za navedeno dajatev ni treba zaprositi.

Podpisi

* Jezik postopka: nemščina.